

Kasvuriihi-hankkeen kasvuehdotukset

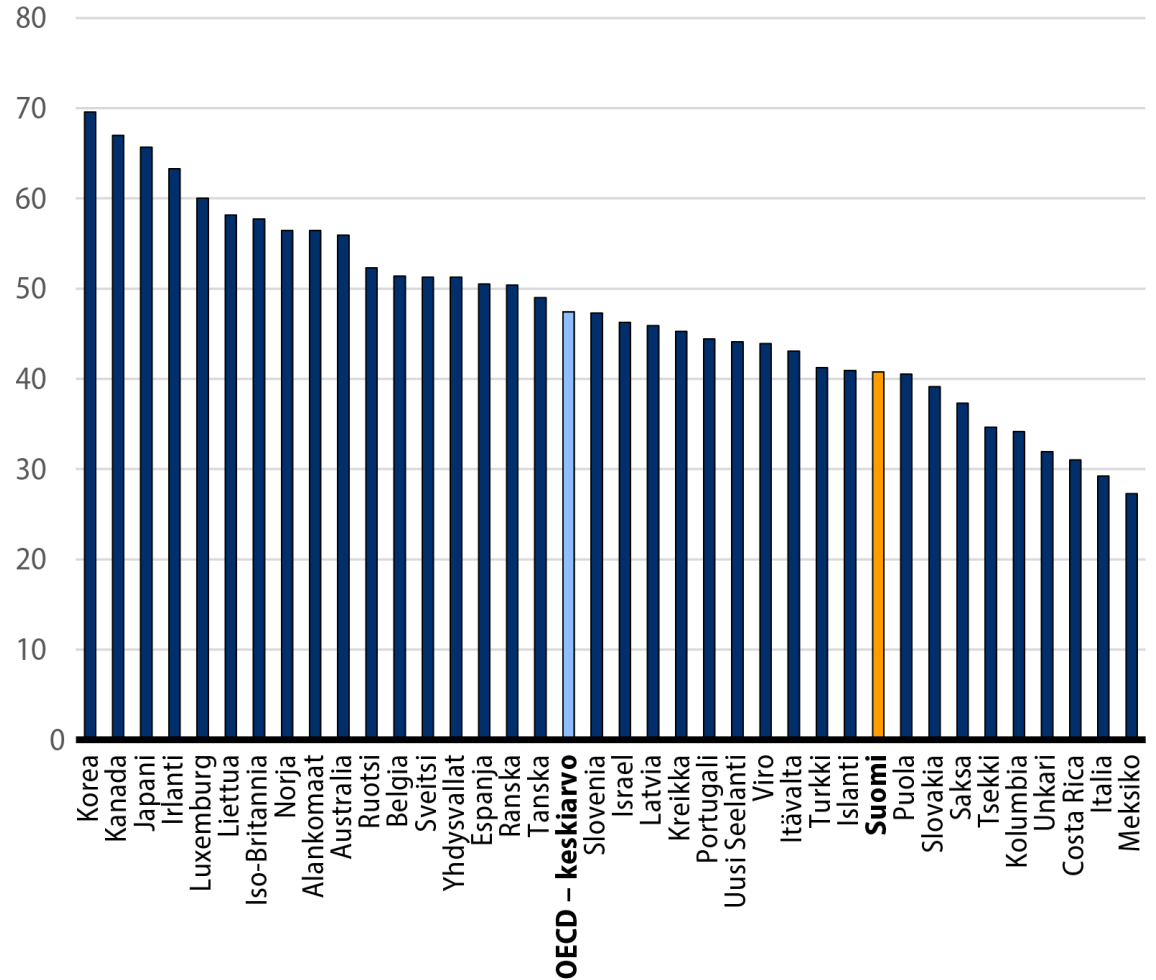
28.2.2025

Taloukasvun edistäminen vaatii yrityssektorin uudistumista ja kasvua

- Kasvuedotuksia koottiin yhteensä 41.
- Valmisteluryhmä keskittyi toimenpiteisiin, joilla voidaan:
  - edistää yritysrakenteen uudistumista
  - synnyttää uusia kasvavia yrityksiä
  - houkutella investointeja Suomeen
- Työ ja ehdotukset tehtiin teemoittain:
  1. Ihmiset ja osaaminen
  2. Kasvuyritysten toimintaedellytykset
  3. Energiamarkkinat ja puhdas, vihreä siirtymä
  4. Puolustusteollisuus
  - Lisäksi tarkasteltiin poikkileikkaavasti verotusta.

1. Väestön koulutustaso on jäänyt jälkeen kärkimaista

Kuvio 1: Korkea-asteen
tutkinnon suorittaneiden
osuus 25-34-vuotiaista
vuonna 2022, prosenttia
Lähde: OECD

1. Ihmiset ja osaaminen – keskeiset ehdotukset

- Koulutustason nostaminen siten, että vähintään puolet nuorista aikuisista suorittaa korkea-asteen tutkinnon.
- Ulkomaalaisten opiskelijoiden lukumäärän hallittu kasvattaminen.
- Suomalaisten asiantuntijoiden kansainvälistymisen edistäminen.
- Tekoälyosaamisen ja käyttöönoton vahvistaminen yksityisellä ja julkisella sektorilla.

2. Suomeen tarvitaan lisää kasvuyrityksiä uudistamaan talouden rakenteita

Yrityskanta ei ole uudistunut erityisesti suurten yritysten osalta.

Taulukko 1: Suomalaiset markkina-arvoltaan 20 suurinta pörssiyritystä perustamisvuoden mukaan vuonna 2025

Perustamisvuosi	Montako yritystä?	Yhtiöiden nimet
ennen 1900	6	Nordea, Nokia, UPM-Kymmene, Wärtsilä, Stora Enso, Elisa
1900-1925	5	Kone, Sampo, Orion, Huhtamäki, Kemira
1926-1950	4	Amer Sports*, Fortum, Kesko, Neste
1951-1975	2	Metso, Valmet
1976-2000	2	Konecranes (eriytyminen Koneesta), Mandatum
2001-2025	1	Cargotec (jakautuminen Koneesta)

* listattu Yhdysvalloissa

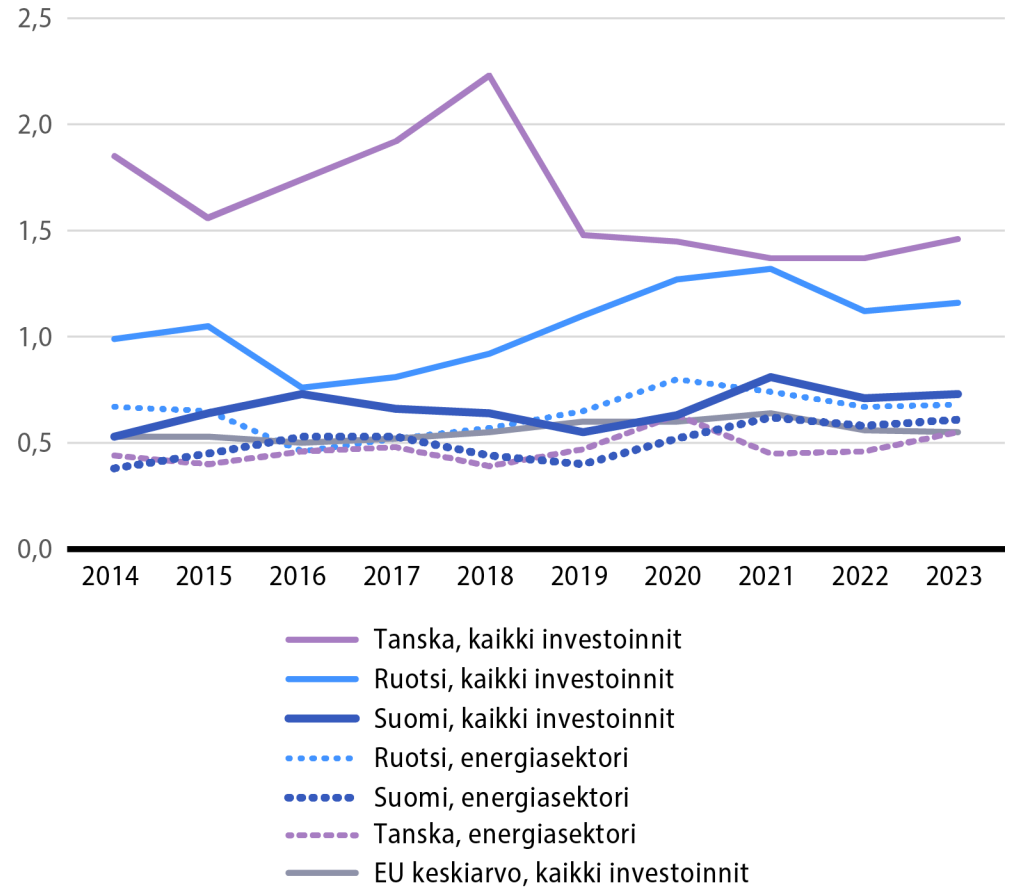
2. Kasvuyritykset – keskeiset ehdotukset

- T&K-investointivähennys yhteisöverotukseen, eli yhteisöveron kohdennettu alennus kohti 15 prosentin minimitasoa T&K-investointien perusteella.
- Valtion sijoitustoiminnan painopisteen siirtäminen kohti ei-listattuja kasvuyrityksiin kasvattamalla Tesin sijoituspääomaan asteittain kahdella miljardilla eurolla.
- Perintövero- ja lahjaveron korjaaminen ja osinkoverouudistus
- Suomalaisen pääomasijoittamisen ja sijoitusyhtiöiden kilpailukyvyyn parantaminen

3. Muiden kuin energiasektorin päästövähennysinvestoinnit vertailumaita jäljessä

Kuvio 2: Aineelliset investoinnit vähäpäästöisiin teknologioihin ja laitteisiin, kaikki investoinnit yhteensä ja pelkät energiasektorin investoinnit, %/BKT

Lähde: Eurostat

3. Energiamarkkinat ja puhdas, vihreä siirtymä – keskeiset ehdotukset

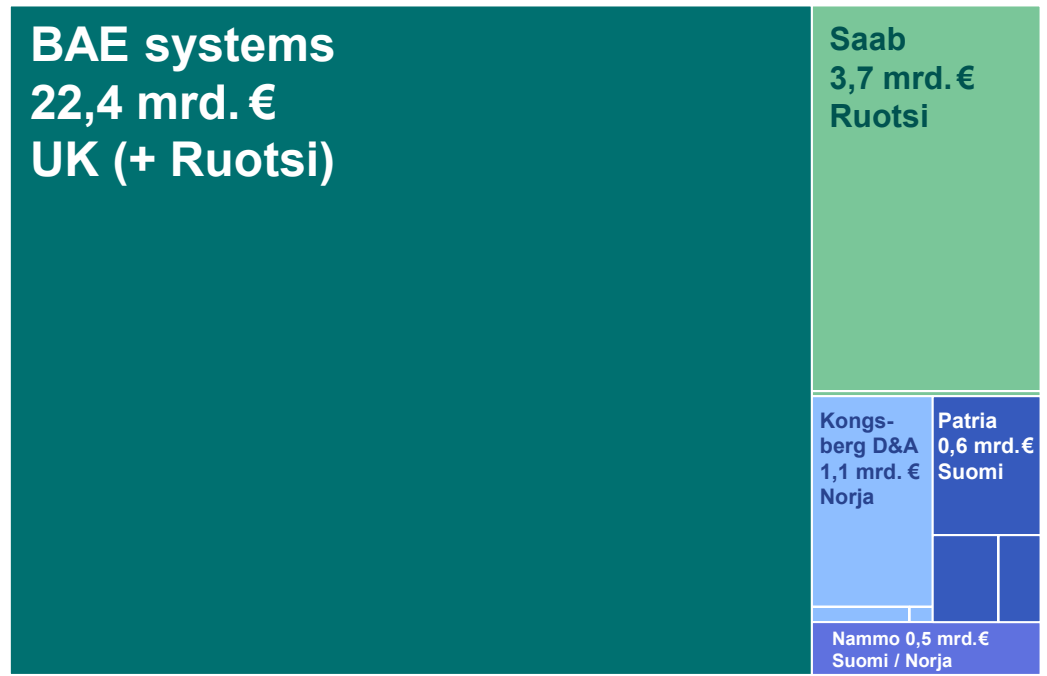
- Pitkäaikainen puhtaan, vihreän siirtymän investointivähennys yhteisöverotukseen.
- Puhtaan, vihreän siirtymän tuotteiden loppumarkkinoiden kasvattaminen Euroopassa sekä kotimaassa.
- Sähkömarkkinan kehittäminen ja investointiedellytysten parantaminen.
- Yhdistetty ilmasto-, luonto- ja talousstrategioiden sekä arviointien suunnittelu.
- Uuden luvitusviranomaisen ja valituselimien resurssien turvaaminen.

4. Puolustusteollisuuden kasvavilla markkinoilla tarvitaan viennin edistämistä ja kumppanuuksia

Kuvio 3: Puolustusalan yritysten liikevaihtoja suhteessa toisiinsa, vuosi 2022, mrd. €
Lähde: Lundberg ym. (2024)

- Suomalaisten alan suurimpien yritysten liikevaihto oli yhteensä n. 30 % Ruotsin Saabiin verrattuna. Ruotsissa toimii myös alan suurin eurooppalainen yritys, BAE Systems.
- Suomalaisista alan yritystä n. 40 % on startup- tai kasvuyrityksiä.

4. Puolustusteollisuus – keskeiset ehdotukset

- Valtiolta valtiolle -mallin käyttöönotto puolustustarvikkeiden viennissä.
- Perustetaan puolustushallintoon innovaatioyksikkö ja startup-kiihdyttämö edesauttamaan kasvuyritysten tuotekehitystä ja palvelemaan laajemmin puolustusala.

Lisätietoja

Ehdotuksia koostettiin paljon eri tahoilta

Konkreettisia kasvuehdotuksia kestävän talouskasvun edistämiseksi haettiin laajasti yrityksiltä, järjestöiltä, tutkijoilta ja yksittäisiltä kansalaisilta:

- Lukuisia asiantuntijakuulumisia teemoihin liittyvistä haasteista ja mahdollisuuksista
- Avoin verkkokysely kansalaisille, johon jätettiin yhteensä 781 vastausta
- Työryhmälle lähetettiin lukuisia kirjallisia lausuntoja kasvuehdotuksista
- Työryhmä perehtyi laajasti käynnissä oleviin, aihepiirejä sivuaviin kehityshankkeisiin pyrkien löytämään täydentäviä näkökulmia ja katvealueita, joissa lisätoimenpiteille olisi tarvetta.
- VNK tilasi työn tueksi Suomalaisen Tiedeakatemian laatiman koosteen tutkijoiden näkemyksistä kestävän talouskasvun edistämiseksi.
- Marraskuussa 2024 järjestettiin yritysten näkemyksiä kartoittava iso, avoin keskustelutilaisuus ja aiheesta keskusteltiin myös mm. talousneuvostossa

Työn rajaukset

- Toimenpiteitä talouskasvun edistämiseksi voisi tarkastella myös monista muista näkökulmista ja muiden teemojen kautta
- Ehdotuksia valikoitaessa on suosittu erityisesti ehdotuksia, joilla ei alustavasti arvioitu olevan merkittäviä suoria vaikutuksia julkisen talouden tasapainoon, mutta mukana on myös isompia vaikutuksia omaavia ehdotuksia.
  - Verotukseen liittyviä ehdotuksia suositellaan tarkasteltavaksi kokonaisuutena, jotta niiden julkistaloudelliset kokonaisvaikutukset pienenevät.
  - Arviot suorista vaikutuksista julkiseen talouteen ovat alustavia, eivätkä lähtökohtaisesti huomioi talouskasvun nopeutumista tulevia positiivisia vaikutuksia tai muita dynaamisia vaikutuksia.
- Tehtävään annetun rajallisen ajan takia yksittäisistä ehdotuksista ei ole pystytty tekemään tai teetättämään tarkkoja vaikutusarvioita.
- Osa ehdotuksista edellyttää laajempaa jatkovalmistelua.

